YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

23 päivänä huhtikuuta 2009 *

Asiassa C-362/06 P,

jossa on kyse yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 4.9.2006,

Markku Sahlstedt ym., edustajanaan asianajaja K. Marttinen,

valittajina,

ja jossa valittajien vastapuolina ja muina osapuolina ovat

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. Huttunen ja M. van Beek, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

* Oikeudenkäyntikieli: suomi.

jota tukee

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään F. Díez Moreno, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijana muutoksenhakuasteessa, ja

Suomen tasavalta,

väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: K. Schiemann, joka hoitaa toisen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J. Makarczyk, P. Kūris, L. Bay Larsen (esittelevä tuomari) ja C. Toader,

julkisasiamies: Y. Bot,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Sztranc-Sławiczek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.2.2008 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.10.2008 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Valituksellaan Sahlstedt ym. vaativat yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-150/05, Sahlstedt ym. vastaan komissio, 22.6.2006 antaman määräyksen (Kok., s. II-1851; jäljempänä valituksenalainen määräys), jolla tämä hylkäsi tämän asian valittajien nostaman kanteen, jolla pyrittiin neuvoston direktiivin 92/43/ETY mukaisesta luettelosta boreaalisen vyöhykkeen luonnonmaantieteellisellä alueella olevista yhteisön tärkeänä pitämistä alueista 13.1.2005 tehdyn komission päätöksen 2005/101/EY (EUVL L 40, s. 1; jäljempänä riidanalainen päätös) kumoamiseen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21.5.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7; jäljempänä luontodirektiivi) johdanto-osan kuudennen perustelukappaleen mukaan yhteisön tärkeinä pitämien luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelun tason saattamiseksi ennalleen tai sen säilyttämiseksi on tarpeen osoittaa erityisten suojelutoimien alueita yhtenäisen eurooppalaisen ekologisen verkoston aikaansaamiseksi määritellyn aikataulun mukaisesti.

3 Luontodirektiivin 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jokaisen jäsenvaltion on laadittava liitteessä III (1 vaihe) vahvistettujen perusteiden ja asianmukaisen tieteellisen tietämyksen perusteella luettelo alueista, josta ilmenee, mitä liitteen I luontotyyppejä ja liitteen II luontaisia lajeja sen kansallisella alueella olevilla alueilla on. Laajoilla alueilla elävien eläinlajien osalta nämä alueet vastaavat näiden lajien luontaisella levinneisyysalueella paikkoja, joissa on niiden elämälle ja lisääntymiselle välttämättömät fyysiset tai biologiset tekijät. – –

Luettelo on toimitettava komissiolle kolmen vuoden kuluessa tämän direktiivin tiedoksiantamisesta yhdessä kutakin aluetta koskevien tietojen kanssa. Näihin tietoihin kuuluu alueen kartta, nimi, sijainti ja laajuus sekä liitteessä III (1 vaihe) eriteltyjen perusteiden soveltamisesta saadut tiedot, ja ne on toimitettava lomakkeella, jonka komissio on valmistellut 21 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

2. Komissio laatii yhteisymmärryksessä kunkin jäsenvaltion kanssa ja niiden esittämien luetteloiden pohjalta liitteessä III (2 vaihe) vahvistettujen perusteiden mukaan kaikkien 1 artiklan c alakohdan iii alakohdassa mainittujen niiden luonnonmaantieteellisen alueen osalta ja 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun aluekokonaisuuden osalta luonnoksen yhteisön tärkeinä pitämien alueiden luetteloksi, josta ilmenevät alueet, joilla on yksi tai useampia ensisijaisesti suojeltavia luontotyyppejä tai yksi tai useampia ensisijaisesti suojeltavia lajeja.

– –

Komissio hyväksyy 21 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen luettelon valituista yhteisön tärkeänä pitämistä alueista ja osoittaa alueista ne, joilla on yksi tai useampia ensisijaisesti suojeltavia luontotyyppejä taikka yksi tai useampia ensisijaisesti suojeltavia alueita.

3. Edellä 2 kohdassa mainittu luettelo laaditaan kuuden vuoden kuluessa tämän direktiivin tiedoksiantamisesta.

4. Kun yhteisön tärkeänä pitämä alue on hyväksytty 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen, kyseisen jäsenvaltion on muodostettava tämä alue erityisten suojelutoimien alueeksi mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kuuden vuoden kuluessa määrittäen toteamisjärjestyksen sen perusteella, miten merkittäviä alueet ovat liitteessä I olevan luontotyypin tai liitteessä II olevan lajin suotuisan suojelun tason säilyttämisen tai ennalleen saattamisen ja Natura 2000:n yhtenäisyyden kannalta sekä alueita uhkaavan huononemisen tai häviämisen perusteella.

5. Kun alue on merkitty 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettuun luetteloon, sitä koskevat 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan säännökset.”

4 Tämän direktiivin 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

”– –

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava erityisten suojelutoimien alueilla tarpeellisia toimenpiteitä luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen heikentymisen sekä niitä

lajeja koskevien häiriöiden estämiseksi, joita varten alueet on osoitettu, siinä määrin kuin nämä häiriöt saattaisivat vaikuttaa merkittävästi tämän direktiivin tavoitteisiin.

3. Kaikki suunnitelmat tai hankkeet, jotka eivät liity suoranaisesti alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia, mutta ovat omiaan vaikuttamaan tähän alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnista tehtyjen johtopäätösten perusteella ja jollei 4 kohdan säännöksistä muuta johdu, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset antavat hyväksyntänsä tälle suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, että suunnitelma tai hanke ei vaikuta kyseisen alueen koskemattomuuteen, ja kuultuaan tarvittaessa kansalaisia.

4. Jos suunnitelma tai hanke on alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnin kielteisestä tuloksesta huolimatta ja vaihtoehtoisten ratkaisujen puuttuessa kuitenkin toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset tai taloudelliset syyt, jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarvittavat korvaavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Natura 2000:n yleinen kokonaisuus säilyy yhtenäisenä. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle toteutetut korvaavat toimenpiteet.

Jos kyseisellä alueella on ensisijaisesti suojeltava luontotyyppi ja/tai laji, ainoat kysymykseen tulevat näkökohdat ovat sellaisia, jotka liittyvät ihmisen terveyteen tai yleiseen turvallisuuteen tai ensisijaisen tärkeisiin suotuisiin vaikutuksiin ympäristöön taikka, komission lausunnon mukaan, muihin erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottaviin syihin.”

Asian tausta

5 Komissio hyväksyi riidanalaisella päätöksellä luettelon boreaalisen vyöhykkeen luonnonmaantieteellisellä alueella olevista yhteisön tärkeänä pitämistä alueista.

6 Tässä päätöksessä liitettiin kyseessä oleviin alueisiin tietyt yksityishenkilöiden, joihin kuuluvat kaikki valittajat Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry:tä (jäljempänä MTK ry) lukuun ottamatta, omistamat alueet. MTK ry on yhdistys, joka valvoo noin 163 000:n siihen liittyneen maa- ja metsätaloustuottajan etua.

Oikeudenkäyntimenettely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen määräys

7 Sahlstedt ym. nostivat kanteen, joka johti valituksenalaisen määräyksen antamiseen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 18.4.2005 toimittamallaan kannekirjelmällä.

8 Komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 5.7.2005 toimittamallaan asiakirjalla oikeudenkäyntiväitteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan perusteella.

9 Valituksenalaisella määräyksellä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti kanteen tutkimatta, koska riidanalainen päätös ei koske suoraan Sahlstedtia ym., jotka eivät ole sen adressaatteja.

10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen määräyksen 54 kohdassa, että riidanalainen päätös, jolla osoitetaan yhteisön tärkeinä pitämiksi alueiksi Suomessa sijaitsevia alueita, joilla kantajat omistavat maata, ei itsessään vaikuta kantajien oikeusasemaan. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan tässä päätöksessä ei ole säännöksiä, jotka koskevat yhteisön tärkeinä pitämien alueiden suojelujärjestelmää ja joihin kuuluvat esimerkiksi suojelutoimenpiteet tai noudatettavat lupamenettelyt, joten se ei vaikuta maanomistajien oikeuksiin ja velvollisuuksiin eikä näiden oikeuksien käyttöön. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että toisin kuin Sahlstedt ym. väittivät, näiden alueiden sisällyttäminen yhteisön tärkeinä pitämien alueiden luetteloon ei velvoita millään tavoin taloudellisia toimijoita tai yksityishenkilöitä.

11 Valituksenalaisen määräyksen 59 kohdasta ilmenee, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan luontodirektiivin 6 artiklan 1–4 kohdassa tarkoitetuista velvoitteista mikään ei koske suoraan Sahlstedtia ym. Kaikki nämä velvoitteet edellyttävät nimittäin asianomaisen jäsenvaltion toimea sen täsmentämiseksi, millä tavoin se aikoo panna kunkin niistä täytäntöön, olivatpa kyseessä sitten tarvittavat suojelutoimenpiteet (luontodirektiivin 6 artiklan 1 kohta), tarpeelliset toimenpiteet alueen heikentymisen estämiseksi (luontodirektiivin 6 artiklan 2 kohta) tai toimivaltaisten kansallisten viranomaisten antama hyväksyntä hankkeelle, joka on omiaan vaikuttamaan alueeseen merkittävästi (luontodirektiivin 6 artiklan 3 ja 4 kohta).

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi seuraavaksi valituksenalaisen määräyksen 61 kohdassa yhtäältä, että samalla tavoin kuin riidanalaisen päätöksen ei voida katsoa koskevan suoraan kantajia, jotka ovat yksityisiä oikeussubjekteja, sen ei voida katsoa koskevan suoraan MTK ry:n jäseniä, ja toisaalta, että tämä yhdistys ei myöskään ole osoittanut omaa oikeussuojan tarvetta eli esimerkiksi neuvotteluasemaa, johon riidanalainen päätös vaikuttaa.

13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi lopuksi valituksenalaisen määräyksen 62 kohdassa, että koska riidanalainen päätös ei koske kantajia suoraan, on tarpeetonta tarkastella sitä, koskeeko kyseinen päätös kantajia erikseen.

14 Se kuitenkin täsmensi tämän määräyksen 63 kohdassa, että vaikka kantajat eivät voi vaatia riidanalaisen päätöksen kumoamista, ne voivat riitauttaa toimenpiteet, jotka on toteutettu luontodirektiivin 6 artiklan perusteella ja jotka vaikuttavat niihin, ja tässä yhteydessä niillä on mahdollisuus vedota päätöksen lainvastaisuuteen kansallisissa tuomioistuimissa, jotka antavat ratkaisunsa EY 234 artiklaa noudattaen.

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

15 Valituksellaan Sahlstedt ym. vaativat, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa valituksenalaisen määräyksen ja riidanalaisen päätöksen ja velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

16 Komissio vaatii yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään valituksen kokonaisuudessaan ja velvoittamaan valittajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

17 Espanjan kuningaskunta vaatii myös valituksen hylkäämistä.

Valitus

18 Valituksessaan Sahlstedt ym. vetoavat kolmeen perusteeseen, jotka koskevat valituksenalaisen määräyksen perustelujen puutteellisuutta, oikeudellista virhettä, joka liittyy ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointiin, jonka mukaan riidanalainen päätös ei koske suoraan tämän asian valittajia, sekä tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden loukkaamista.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

19 Aluksi on muistutettava, että EY 230 artiklan neljännen kohdan nojalla luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kanteen hänelle osoitetusta päätöksestä tai

päätöksestä, joka siitä huolimatta, että se on annettu asetuksena tai toiselle henkilölle osoitettuna päätöksenä, koskee ensin mainittua henkilöä ”suoraan ja erikseen”.

20 Esillä olevassa asiassa on kiistatonta, että riidanalaista päätöstä ei ole osoitettu valittajille.

21 Vaikka komissio väitti myös, että tämä päätös ei koske valittajia erikseen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lausui yksinomaan siitä, koskeeko tämä päätös näitä suoraan.

22 Tämän osalta on muistutettava, että EY 230 artiklan neljännessä kohdassa vahvistettu kriteeri, jonka mukaan kanne, jonka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on nostanut päätöksestä, jota ei ole osoitettu tälle, voidaan ottaa tutkittavaksi sillä edellytyksellä, että tämä päätös koskee kyseistä henkilöä suoraan ja erikseen, on sellainen ehdoton prosessinedellytys, jonka yhteisöjen tuomioistuimet voivat tutkia milloin tahansa myös omasta aloitteestaan (ks. vastaavasti mm. asia C-341/00 P, Conseil national des professions de l’automobile ym. v. komissio, määräys 5.7.2001, Kok., s. I-5263, 32 kohta ja asia C-176/06 P, Stadtwerke Schwäbisch Hall ym. v. komissio, tuomio 29.11.2007, 18 kohta).

23 Näin ollen jopa tilanteessa, jossa voitaisiin katsoa, että riidanalainen päätös koskee suoraan Sahlstedtia ym., sen olisi myös koskettava näitä erikseen, jotta näiden nostama kanne tästä päätöksestä voitaisiin ottaa tutkittavaksi.

24 Kuten valituksenalaisen määräyksen 46 kohdassa todetaan, Sahlstedt ym. väittivät, että riidanalainen päätös koskee erikseen erityisesti kaikkia maanomistajia, joiden

omistamat maa-alueet sijaitsevat komission hyväksymässä luettelossa mainituilla alueilla, joiden suhteen heikentämiskielto tulee sovellettavaksi.

25 Valituksenalaisen määräyksen 25, 31, 33 ja 34 kohdasta ilmenee, että komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, että päätös ei koske tämän asian valittajia erikseen, ja väitti muun muassa, että riidanalaisella päätöksellä hyväksyttyyn luetteloon sisältyvät alueet on määritetty yksinomaan biologisten kriteerien perusteella, että tämän päätöksen perusteella tai ainakaan komission sen laatimiseksi käyttämien tietojen perusteella ei ole mahdollista yksilöidä näiden alueiden omistajia ja että nämä alueet ovat merkityksellisiä myös muille yhteiskunnan sektoreille kuin maanomistajille, kuten esimerkiksi aluerakentajille, kansalaisjärjestöille tai tavallisille kansalaisille.

26 Tämän osalta on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan päätös voi koskea erikseen muita kuin niitä, joille se on osoitettu, ainoastaan silloin, kun tämä päätös vaikuttaa niihin niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista ja ne voidaan näin ollen yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (ks. mm. asia 25/62, Plaumann v. komissio, tuomio 15.7.1963, Kok., s. 197, 223, Kok. Ep. I, s. 181 ja asia C-78/03 P, komissio v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, tuomio 13.12.2005, Kok., s. I-10737, 33 kohta).

27 Riidanalaisen päätöksen kaltainen päätös kuuluu luontodirektiivin 4 artiklan soveltamisalaan; tässä artiklassa säädetään sellaisesta menettelystä luontoalueiden luokittelemiseksi erityisten suojelutoimien alueiksi, jonka tulee erityisesti mahdollistaa Natura 2000 -nimellä kutsutun erityisten suojelutoimien alueiden yhtenäisen eurooppalaisen ekologisen verkoston aikaansaaminen, kuten tämän direktiivin 3 artiklan 2 kohdasta ilmenee, ja tämä verkosto koostuu alueista, joilla on direktiivin liitteessä I lueteltuja luontotyyppejä ja direktiivin liitteessä II lueteltujen lajien elinympäristöjä, ja sen avulla on varmistettava kyseisten luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai tarvittaessa ennalleen saattaminen niiden luontaisella levinneisyysalueella (ks. vastaavasti asia C-371/98, First Corporate Shipping, tuomio 7.11.2000, Kok., s. I-9235, 19 ja 20 kohta).

28 Näin ollen riidanalainen päätös, joka koskee tiettyjä alueita, jotka on luokiteltu yhteisön tärkeänä pitämiksi alueiksi edellä mainitun Natura 2000-verkoston aikaansaamisen mahdollistamiseksi, on kaikkien niiden, joita asia koskee, osalta yleisesti sovellettava, koska sitä sovelletaan kaikkiin toimijoihin, jotka mistä tahansa syystä harjoittavat tai voivat harjoittaa kyseisillä alueilla toimintaa, jolla voidaan vaarantaa luontodirektiivin suojelutavoitteet.

29 On kuitenkin muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuin on toistuvasti todennut, että ei ole mahdotonta, että vaikka säännös on luonteeltaan ja ulottuvuudeltaan yleisesti sovellettava, koska sitä sovelletaan kaikkiin niihin taloudellisiin toimijoihin, joita asia koskee, se voi koskea tiettyjä niistä erikseen (ks. vastaavasti asia C-309/89, Codorniu, tuomio 18.5.1994, Kok., s. I-1853, Kok. Ep. XV, s. I-177, 19 kohta ja yhdistetyt asiat C-182/03 ja C-217/03, Belgia ja Forum 187 v. komissio, tuomio 22.6.2006, Kok., s. I-5479, 58 kohta).

30 Tämän osalta yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että kun päätös vaikuttaa sellaiseen henkilöryhmään, jonka jäsenet olivat tiedossa tai yksilöitävissä toimen tekoajankohtana tämän ryhmän jäsenille ominaisten kriteerien perusteella, kyseisen toimen voidaan katsoa koskevan niitä erikseen taloudellisten toimijoiden rajoitettuun ryhmään kuuluvina henkilöinä (ks. asia C-125/06 P, komissio v. Infront WM, tuomio 13.3.2008, Kok., s. I-1451, 71 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

31 Se, että on mahdollista jollakin tarkkuudella määrittää niiden oikeussubjektien lukumäärä, joihin toimenpidettä sovelletaan, tai jopa yksilöidä nämä oikeussubjektit, ei kuitenkaan mitenkään merkitse sitä, että toimenpide koskisi näitä oikeussubjekteja erikseen, jos on selvää, että toimenpidettä sovelletaan sen tarkoituksen mukaisesti siinä objektiivisesti määritellyn oikeudellisen tilanteen tai tosiseikaston perusteella (ks. mm. asia C-451/98, Antillean Rice Mills v. neuvosto, tuomio 22.11.2001, Kok., s. I-8949, 52 kohta; asia C-96/01, Galileo ja Galileo International v. neuvosto, määräys 25.4.2002, Kok., s. I-4025, 38 kohta ja asia C-503/07 P, Saint-Gobain Glass Deutschland v. komissio, määräys 8.4.2008, Kok., s. I-2217, 70 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

32 Esillä olevassa asiassa MTK ry:tä lukuun ottamatta on ilmeistä, että riidanalainen päätös koskee valittajia yksinomaan niihin alueisiin liittyvien oikeuksien haltijoina, jotka on sisällytetty tiettyihin yhteisön tärkeänä pitämiin alueisiin, jotka komissio on hyväksynyt toteuttaakseen erityisten suojelutoimien alueen yhtenäisen eurooppalaisen ekologisen verkoston, eli asianomaisessa toimessa objektiivisesti määritellyn tosiseikaston ja oikeudellisen tilanteen perusteella eikä maanomistajien ryhmälle ominaisten kriteerien perusteella.

33 Koska lisäksi riidanalaista päätöstä ei tehty maanomistajien erityistilanteen valossa, sitä ei voida pitää joukkona yksittäistapauksia koskevia päätöksiä, jotka on osoitettu kullekin maanomistajalle.

34 Tästä seuraa, että MTK ry:tä lukuun ottamatta ei voida katsoa, että riidanalainen päätös koskisi erikseen valittajia EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla.

35 MTK ry:n osalta on muistutettava, että tiettyyn yksityisten oikeussubjektien ryhmään kuuluvien henkilöiden yleisten ja yhteisten etujen puolustaminen ei riitä oikeuttamaan yhdistyksen tekemän kumoamiskanteen tutkittavaksi ottamista. Elleivät kyseessä ole erityiset seikat kuten asema, joka yhdistyksellä on voinut olla menettelyssä, joka on johtanut kyseisen toimen toteuttamiseen, tällainen yhdistys ei voi nostaa kumoamiskannetta, kun sen jäsenet eivät voi näin tehdä erikseen (ks. mm. asia C-409/96 P, Sveriges Betodlares ja Henrikson v. komissio, määräys 18.12.1997, Kok., s. I-7531, 45 kohta).

36 Kuten edellä 34 kohdassa on todettu, riidanalainen päätös ei koske erikseen luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, jotka omistavat maa-alueita, jotka on sisällytetty kyseisellä päätöksellä hyväksyttyihin yhteisön tärkeänä pitämiin alueisiin. Vaikka näin ollen oletettaisiin, että MTK ry:n jäseniin kuuluu tällaisia henkilöitä, kyseisen päätöksen ei voida katsoa koskevan erikseen tätä yhdistystä sellaisenaan.

37 Edellä esitetystä seuraa, että riidanalainen päätös ei koske erikseen Sahlstedtia ym.

38 Tästä seuraa, että kaksi ensimmäistä perustetta, jotka koskevat valituksenalaisen määräyksen perustelujen puutteellisuutta ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointiin, jonka mukaan riidanalainen päätös ei koske suoraan tämän asian valittajia, liittyvää oikeudellista virhettä, on hylättävä tehottomina.

39 On näin ollen tutkittava kolmatta perustetta, joka koskee tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden loukkaamista.

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

40 Kolmannella valitusperusteellaan Sahlstedt ym. esittävät, että jos heillä ei ole kanneoikeutta, heillä ei ole mitään mahdollisuutta riitauttaa päätöstä, jonka perusteella maa-alue, jolla heidän omistamansa kiinteistöt sijaitsevat, sisällytettiin Natura 2000 -verkostoon ja jolla asetettiin rajoituksia heikentämiskiellon ja arviointivelvollisuuden muodossa.

41 Espanjan kuningaskunta väittää, että toisin kuin Sahlstedt ym. väittävät, näillä on puolustautumismahdollisuus. Erityisten suojelutoimien alueen osoittaminen voidaan sen mukaan nimittäin riitauttaa kansallisissa tuomioistuimissa.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

42 Toisin kuin valittajat väittävät, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamus, jonka mukaan tämän asian valittajien vaatimukset, joilla pyrittiin riidanalaisen päätöksen kumoamiseen, oli jätettävä tutkimatta, ei merkitse oikeussuojan epäämistä.

43 Tämän osalta on muistutettava, että kuten valituksenalaisen määräyksen 63 kohdasta ilmenee, yksityisten on voitava saada tehokasta oikeussuojaa niille oikeuksille, jotka heille yhteisön oikeusjärjestyksen mukaan kuuluvat. Sellaisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden oikeussuoja, jotka eivät EY 230 artiklan neljännessä kohdassa mainittujen tutkittavaksi ottamisen edellytysten vuoksi voi suoraan riitauttaa riidanalaisen päätöksen kaltaisia yhteisön toimia, on varmistettava tehokkaasti kansallisissa tuomioistuimissa käytettävissä olevilla oikeussuojakeinoilla. Niillä on EY 10 artiklassa määrätyn lojaalin yhteistyön periaatteen mukaisesti velvollisuus mahdollisuuksien mukaan tulkita ja soveltaa oikeussuojakeinojen käyttöä koskevia kansallisia menettelysääntöjä siten, että luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voivat riitauttaa tuomioistuimissa sellaisen päätöksen tai muun kansallisen toimen laillisuuden, joka liittyy nyt kyseessä olevan kaltaisen yhteisön toimen soveltamiseen niiden osalta, vetoamalla viimeksi mainitun toimen pätemättömyyteen sekä vaatimalla näitä tuomioistuimia esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle tältä osin ennakkoratkaisukysymyksiä (asia C-15/06 P, Regione Siciliana v. komissio, tuomio 22.3.2007, Kok., s. I-2591, 39 kohta).

44 Myös kolmas valitusperuste on näin ollen hylättävä.

45 Edellä esitetyn perusteella valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

46 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan, jota sovelletaan työjärjestyksen 118 artiklan nojalla valituksen käsittelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

47 Koska komissio on vaatinut, että Sahlstedt ym. velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska nämä ovat hävinneet asian, ne on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

48 Työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan, jota myös sovelletaan työjärjestyksen 118 artiklan nojalla valituksen käsittelyyn, mukaisesti jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Näin ollen Espanjan kuningaskunta ja Suomen tasavalta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Sahlstedt ym. velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Espanjan kuningaskunta ja Suomen tasavalta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset